

FAKTA OM RELIGION I DET SENMODERNE SAMFUND

SEKULARISERING OG AFSEKULARISERING

Sekularisering: Religion adskilles gradvist fra og mister indflydelse på centrale dele af samfundslivet og moralen i takt med, at naturvidenskaben overtager forklaringer på verdens indretning.

Afsekularisering: Religion bliver igen en synlig del af samfundet og fungerer på det personlige plan som identitetsmærke.

GENFORTRYLLELSE

Betegnelse for den proces, at det igen er acceptabelt at tro på det, som den rationelle videnskab ikke kan forklare. Det kommer fx til udtryk i fascinationen af det spirituelle, fantasy-genren, alternativt helbredelse og new age.

DEN RELIGIØSE AKTØR

Det senmoderne menneske er et selvbestemende individ, der aktivt og reflekstivt tager stilling til religion. Religion bliver et spørgsmål om personligt valg, som man vælger til eller fra i overensstemmelse med ens overbevisning og ønsker.

PLURALISME

Pluralis betyder "flere". På grund af globalisering møder det senmoderne menneske flere religioner end tidligere, hvor kristendomsmen i den vestlige verden havde monopol på sandheden. Vi lever derfor i et pluralistisk samfund, hvor flere religioner konkurrerer om at tilbyde os den bedste forståelse af livet.

SYNKRÉTISME

Synkretisme betyder, at man udvælger elementer fra forskellige religioner og sætter dem sammen i en ny enhed. Man kan fx sammensætte elementer fra kristendom (tro på Jesus) og buddhisme (tro på reinkarnation).

MAKSIMALISME/MINIMALISME

Polarisering betyder, at der er stærkt modsatrettede holdninger til religion og religions rolle i samfundet. De seneste år har man fx oplevet en polarisering mellem religiøse og ateister/sekularister, som offentligt bekæmper religionens indflydelse i det offentlige rum.

POLARISERING

At religion er institutionaliseret, betyder, at den er bundet til en bestemt social sammenhæng (fx en menighed ved den lokale kirke, centreret om præsten som autoritet) og har et bestemt indhold (fx et luthersk syn på frelse). Ikke-institutionaliseret religiøsitet er derimod mere flydende. Her sammensætter individet selv sin opfatelse og religiøse praksis. New age er et eksempel på en ikke-institutionaliseret religiøsitet.

IKKE-INSTITUTIONALISERET RELIGION

eller man kan kombinere religion med naturvidenskabelige forklaringer. Man kalder også denne udvikling for "det religiøse supermarked" eller "tag-selv-tro".

Man skelner mellem forskellige grader af *religiøs engagement*:
Maksimalisme: Maksimalisters mål er, at hele tilværelsen underordnes religionen, både privat og offentligt. Jehovas Vidner er et eksempel på maksimalisme.
Minimalisme: Minimalister derimod indtager kun religionen i deres liv i et meget lille omfang. Kristne, der kun bruger kirken til barndåb, bryllup og begravelse, er eksempler på minimalister.

GRUNDBOGEN TIL RELIGION C

© 2012-2016 Lene Madsen, Dorte Thelander Motzfeldt, Anders Nielsen, Bodil Junker Pedersen, Sofie Reimick, Trine Ryhave og Systime A/S

Kopiering og anden gengivelse af dette værk eller dele deraf er kun tilladt efter reglerne i gældende lov om ophavsret eller inden for rammerne af en aftale med Copydan. Al anden udnyttelse forudsætter en skriftlig aftale med forlaget.

Ekstern redaktion:

Allan Friis Clausen og Anne Grete Dumstrei

Omslag:

Marianne Gulstad

Omslagsfoto:

© Dorte Thelander Motzfeldt

Sat med Trade Gothic 10/13

Grafisk tilrettelæggelse og produktion:

Publizon A/S

2. udgave, 8. oplag

ISBN 978-87-616-5859-3

systime 

Sonnesgade 11
DK-8000 Aarhus C
Tlf.: 70 12 11 00
systime.dk

